

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/67/2014
Identifikačné číslo spisu:	5812010357
Dátum vydania rozhodnutia:	15.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5812010357.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka na verejnom zasadnutí konanom 15. januára 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného C. A. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 21. mája 2013, sp. zn. 1To 46/2013, podľa § 383, § 384 ods. 1, § 385 ods. 1, § 386, § 388 ods. 1 Tr. por. po zistení dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. takto

rozhodol:

Podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 5. marca 2013, sp. zn. 6T 123/2012, bol obvinený C. A. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. ako i prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., a to na skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

Za to bol odsúdený podľa § 364 ods. 1, § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h/ Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Tr. zák. súd poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti vyššie citovanému rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie tak obvinený (čo do výroku o vine a trestu) ako aj prokurátor (čo do výroku o treste - v neprospech obvineného). Tieto Krajský súd v Žiline uznesením z 21. mája 2013, sp. zn. 1To 46/2013, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Dňa 25. septembra 2013 bolo na Okresný súd Námestovo doručené dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky, smerujúce voči uzneseniu druhostupňového súdu, kde tento ako dovolacie dôvody uviedol dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/, písm. h/ Tr. por.

Z bližšieho písomného odôvodnenia podaného dovolania vyplýva, že generálny prokurátor sa nestotožňuje s právnym názorom tak okresného ako i krajského súdu pri ukladaní úhrnného trestu podľa

§ 41 ods. 1 Tr. zák. obvinenému C. A.. V predmetnom prípade totiž nastala situácia, že trestným činom najprísnejšie trestným je síce konajúcimi súdmi správne určený trestný čin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. (pretože má najvyššiu hornú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody - až 3 roky), avšak najprísnejšiu dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody má iný zo zbiehajúcich sa trestných činov, a to trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. (6 mesiacov). Dovolateľ je jednoznačne toho názoru, že pokiaľ sú dolné hranice trestných sadzieb trestu odňatia slobody za zbiehajúce sa trestné činy rôzne, je dolnou hranicou trestnej sadzby úhrnného trestu odňatia slobody tá z nich, ktorá je najvyššia, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je totožná s dolnou hranicou trestného činu najprísnejšie trestného. V posudzovanej veci teda mal súd pri ukladaní úhrnného trestu vychádzať z trestnej sadzby v rozpätí od 6 mesiacov do 3 rokov - vzniknutej kombináciou trestných sadzieb za obidva zbiehajúce sa trestné činy. Keďže bolo potom potrebné zároveň postupovať aj podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., t.j. z dôvodu prevahy priťažujúcich okolností zvyšovať dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, dolnou hranicou úhrnného trestu mal byť trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov (6 mesiacov zvýšených o jednu tretinu, t.j. o 10 mesiacov). Okresný súd Námestovo však pri rozhodovaní o treste vychádzal z nesprávneho použitia hmotno-právneho ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. (posledná veta), v dôsledku čoho došlo k uloženiu trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd potvrdil predmetné nezákonné rozhodnutie prvostupňového súdu, došlo tak k naplneniu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/, písm. h/ Tr. por.

Z dôvodov vyššie uvedených generálny prokurátor záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že právoplatným uznesením Krajského súdu v Žiline z 21. mája 2013, sp. zn. 1To 46/2013, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 38 ods. 4, ods. 8, § 41 ods. 1 Tr. zák., § 319 Tr. por. v prospech obvineného C. A.,
- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline z 21. mája 2013, sp. zn. 1To 46/2013, ako i predchádzajúce rozhodnutie Okresného súdu Námestovo z 5. marca 2013, sp. zn. 6T 123/2012, vo výroku o treste,
- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Námestovo, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v rámci predbežného preskúmania podľa § 378 Tr. por. primárne zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa tiež i obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por.

Po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolania na neverejnom zasadnutí podľa § 382 Tr. por., preskúmal v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, uvedené v dovolaní, pričom dospel k takému záveru, že prokurátorom tvrdené dôvody dovolania sú neopodstatnené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za pojednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak

zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Pokiaľ ide o v § 385 ods. 1 Tr. por. spomínanú viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tak táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K možnému podradeniu prokurátorom namietaného pochybenia pod niektorý z ním uplatnených dovolacích dôvodov, ako i k vzájomného vzťahu týchto dovolacích dôvodov, treba potom poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu prijaté 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010 a uverejnené pod č. 5/2011, z ktorého o.i. vyplýva, že ust. § 41 Tr. zák. o ukladaní úhrnného trestu je hmotnoprávnym ustanovením kogentnej povahy, ktoré možno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

Podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti tým, že napadne iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8, veta prvá Tr. zák. zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Podľa § 37 písm. h/ Tr. zák. priťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' spáchal viac trestných činov.

V posudzovanej veci Okresný súd Námestovo pri ukladaní úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. obvinenému C. A. vychádzal z toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin najprísnejšie trestný - v danom prípade na prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. Vzhľadom k tomu, že u vyššie menovaného existovala prevaha priťažujúcich okolností (bola zistená jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák.), okresný súd postupujúci podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. zvýšil dolnú hranicu tejto trestnej sadzby (stanovenej pre najprísnejší žalovaný trestný čin) o jednu tretinu, t.j. o 12 mesiacov, pričom obvinenému napokon uložil podmienený trest odňatia slobody na dolnej hranici takto zvýšenej trestnej sadzby - vo výmere 12 mesiacov. Odvolací súd sa následne s takýmto postupom prvostupňového súdu plne stotožnil, považoval ho za správny a zodpovedajúci zákonu, keď rovnako i uložený trest označil za primeraný a spravodlivý.

K tomu uvádza najvyšší súd nasledovné:

Uloženie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. predpokladá, že súd v jednom trestnom konaní rozhoduje o viacerých trestných činoch jedného páchatel'a, ktorých sa tento dopustil jedným alebo viacerými skutkami. Prichádza teda do úvahy tak v prípade jednočinného ako i viacčinného súbehu - tu sa však vyžaduje, aby všetky trestné činy boli prečinmi, a to bez ohľadu na to, či ide o súbeh rovnorodý alebo rôznorodý.

Právny záver dovolateľa, že za situácie, keď sú dolné hranice trestných sadzieb zbiehajúcich sa trestných činov rôzne, je dolnou hranicou trestnej sadzby úhrnného trestu odňatia slobody tá z nich, ktorá je najvyššia a tak mal súd vychádzať z trestnej sadzby od 6 mesiacov do troch rokov, je nesprávna. Nesprávny je tiež jeho záver, že z takto vzniknutej novej trestnej sadzby (kombinovanej) mal súd následne postupovať podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. a dospieť tak k sadzbe 16 mesiacov až 3 roky.

Tento názor je v rozpore so znením - obsahom § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 38 ods. 8 veta prvá Tr. zák. Podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. (posledná veta) ... Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Treba zvýrazniť, že § 41 ods. 1 Tr. zák. v danom prípade nevytvára novú trestnú sadzbu, ale určuje dolnú, t.j. minimálnu hranicu úhrnného trestu v rámci zákonnej sadzby najprísnejšieho zo zbiehajúcich sa trestných činov.

Ustanovenie § 41 ods. 1 Tr. zák. určuje pravidlá pre ukládanie úhrnného trestu, nie pre nové kombinované trestné sadzby.

Podľa § 38 ods. 8, veta prvá Tr. zák. zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa ods. 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá je určená v jednotlivých ustanoveniach osobitnej časti Tr. zák.

Zákonom ustanovená trestná sadzba je daná v osobitnej časti Trestného zákona. v posudzovanom prípade v § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. - ktorý trestný čin je najprísnejšie trestný z teraz

posudzovaných trestných činov.

V § 364 ods. 1 Tr. zák. je zákonom ustanovenou sadzbou 0 až 3 roky; táto po úprave v zmysle § 38 ods. 4, ods. 8 Tr. zák. sa mení na sadzbu 12 mesiacov až 3 roky. Pričom dolná hranica takto nanovo vytvorenej trestnej sadzby, nepochybne prevyšuje dolnú hranicu úhrnného trestu (6 mesiacov), t.j. zákonná podmienka požadovaná v § 41 ods. 1 Tr. por. v tomto posudzovanom prípade.

Trestu uložený nižšími súdmi vo výmere 12 mesiacov tak zodpovedá zákonným kritériám § 38 ods. 4, ods. 8 a § 41 ods. 1 Tr. zák.

Z vyššie uvedených dôvodov, nakoľko dovolací súd zistil, že dovolacie dôvody nie sú preukázané, dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.